

Kultur | Kunstanmeldelse

Årets beste allerede?

Hanne Tyrmi (67) gjør sin største utstilling hittil. Kunstnernes Hus er blitt fylt med bly i en utstilling som kan bli en moderne klassiker.

Yngve Sikko
Kunstanmelder

I går 20:46

Hvis denne kunstanmeldelsen skulle formidlet hva anmelderen følte mens han så utstillingen, hadde den bestått av ordet «JA!» gjentatt om og om igjen.

JA! JA! JA!

ANNONSE

Så god er faktisk Hanne Tyrmis (67) forunderlige, mørke, blytunge skulpturutstilling som fyller Kunstnernes Hus vinteren 2022.

Fakta

Kunstutstilling

- «Hester dør stående»

[Vis mer](#) ▾

Særs velutviklet kunstnerskap

Hanne Tyrmis CV strekker seg tilbake til begynnelsen av 80-tallet da hun studerte ved Statens håndverks- og kunstindustriskole i Oslo. Siden har hun holdt det gående, stilt ut litt her og litt der. Uten å aldri liksom få direkte stjernestatus.

«Hester dør stående» er hennes største utstilling hittil.

Publikum får dermed fordype seg i et kunstnerskap som er særdeles velutviklet. Det er stilsikkert i uttrykket, uten at den lar seg redusere til en estetikk som parodierer seg selv.

Riktignok, en del vil nok assosiere Tyrmi med bly fremover.

Men det er ikke sånn at «Hester dør stående» definitivt handler om det, og definitivt *ikke* om det. Man får ikke helt taket på den. En odd gjenkjennbarhetsfaktor preger mange av skulpturene.

De ligner metall-versjoner av hverdagsobjekter. Men altså ikke helt.

Det er umulig å ikke møte blykula som er skulpturen «De glemte dagene» med en viss skepsis. Foto: Ulrich Weltzien

Den er av bly. Den også.

En kule henger fra taket og er skummel bare i kraft av størrelsen. Sort tekstil henger fra en klesstativaktig - med trykk på *aktig* - skulptur.

Noen steder på veggen henger tapetruller i duse farger og fra avstand åpenbarer et seg et slags ansikt.

ANNONSE

En gardin deler et helt rom i to, men kan naturligvis ikke trekkes til side. Den er av bly. Den også.

Ting henger fra taket eller fra kroker. Tyrmis verden er en verden der ting henger. Der ting har sin plass. Samtidig, gitt et lite dytt, kan alt svinge i den ene eller andre retningen. Før det igjen faller på plass.

Selv er Tyrmi opptatt av det som for de fleste av oss er selve plassen man faller tilbake på etter dagens svingom. Hjemmet. Men det kommer med noen konnotasjoner: Feminisme? helt klart! Boligmarkedet som prisme for samfunnsutvikling? Tja, kanskje!

Ting henger og ser ut som det skal dingle og lage klirrelyd, men det er helt stille. Sett bort ifra taffeljazzen fra pizzarestauranten i første etasje, da. Foto: Ulrich Weltzien

En helhet, en helt egen ting

Utstillingens mest stillfarne skulptur står på et eget lite rom. «It's dark let's go home» går vekk fra bly og store størrelser. I stedet: minihus av bølgepapp, inspirert av Brasils sosiale problemer og de utslag disse gir på, vel, for eksempel byggkvaliteten på hus. Brasil er for øvrig et land hun har lange koblinger til, og også har virket i som kunstner.

Det er vanskelig å si hva som er best, all den tid utstillingen i høyeste grad er en helhet, en verden, en helt egen ting.

Gardinen «Bakenfor skumringen» (2014) er kul, godt tenkt og setter tonen.

Den ene overlyssalen, den som er fylt opp med store blyrør/trestokker som henger og spriker i kjetting fra taket, er imponerende og føles som en umiddelbar klassiker. Det er bare noe helt tullete ved hele konseptet.

Men ikke på en slik måte at man avfeier det, heller at man gjemmer vekk ønsket om å forstå og heller bare tillater seg å vandre i denne skogen av rør og bare ta innover seg hvor rart det er.

Forresten passerer utstillingen også speiltesten, altså at alle installasjoner og utstillinger med respekt for seg selv og tiden vi lever i skal inkludere et speil publikum kan fotografere seg selv i.

Den røde tråden er kanskje grå, kald og metallisk, men det er fortsatt en rød tråd. Foto: Ulrich Weltzien

Ikke noe gøy for de andre galleriene

Til sist: Nå må Kunsternes Hus slutte å skape fantastiske utstillinger i overlyssalene sine - hvis ikke blir det ikke noe gøy for alle de andre utstillingsstedene i hovedstaden. De gjorde det i fjor med Ida Ekblads fantastiske «Pike legger i ovnen». Og de gjør det igjen med «Hester dør stående».

Fremfor alt viser Tyrmi at et gjennombrudd gjerne må komme etter pensjonsalder.

PS. Parallelt med utstillingen på Kunsternes Hus stiller Tyrmi ut på galleriet Van Etten. Der holder hun seg til hus-tematikken, men gir den et litt mykere uttrykk - gjennom dyner. [A](#)

Les mer om

[Kunstanmeldelse](#)[Kunst](#)

ANNONSE

ANNONSE FRA HØIE

Soverom vi elsker!

Flere artikler

Kultur | 5. januar

Kunsteksperthenes tips: Disse utstillingene bør du se i 2022

Byliv | 28. januar

Guide: Dette kan du gjøre i Oslo i helgen